

da kupac ne bi kupio robu, pa da ne bi ni pretrpio štetu koju u ovom sporu utužuje. Međutim, kako je utvrđeno da zapovjednik nije mogao ustanoviti tačno stanje robe bez potrebnih stručnih pregleda, a ona nije imala vidljivih mana, on nije mogao pretpostavljati da podaci koje mu je u pogledu robe dao krcatelj nisu tačni, i imao je pravo izdati čistu teretnicu. Prema tome, zaključuje sud, ni iz ovoga naslova brodar ne može biti odgovoran.

Što se tiče osiguratelja, sud je i njega oslobodio, pozivajući se na stajalište koje je u tom pogledu već zauzeo Kasacioni sud. Ovi razlozi u presudi nisu reproducirani.

/DMF, 1964, str. 739/

B.J.

APPELACIONI SUD, Paris

Presuda od 8.X 1964.

S.A.R.L. Leygonie fils et Cie
c/a Cie générale transatlantique

Predaja tereta lučkom skladištaru - Teretnica - Pouzeće - Brodar se oslobadja odgovornosti za teret kad ga, u skladu s klauzulom ugovora o prijevozu, preda lučkom skladištaru - lučki skladištar, koji obvezno prima robu, radi u primaočevu ime - Špediter je odgovoran svomu komitentu za naknadu štete ako traži da brodar navede u teretnici kao primaoca osobu koja više ne postoji. - Iako brodar primi nalog od krcatelja da robu preda primaocu pod uvjetom da plati kupovninu, može se ugovornom klauzulom osloboditi naknade štete koja nastane propuštanjem ove njegove dužnosti.

Jedna kanadska firma kupila je u Francuskoj plastične stolice. Špediter je dobio dispoziciju da stolice otpremi, ali s izričitim nalogom da se roba preda samo uz naplatu kupovnine. Roba je ukrcana u luci Le Havre, za Vancouver. U teretnici je, na špediterov zahtjev, bilo navedeno da će se teret predati špediterskoj firmi Davidson Wright, ili nekomu po njezinoj naredbi. Kad je brod stigao u Vancouver, teret je predan poduzeću National Harbour Board, lučkom skladištaru koji obvezno vrši sлагаčke i skladišne poslove. Francuski špediter je sa svoje strane avionom poslao teretnicu firmi D.S. Međutim, kako ta firma nije više postojala već preko 10 godina, pošta je pismo predala njenom slijedniku, firmi Davidson & Sons, koja je preuzela robu i predala ju kupcu, ali nije zahtijevala naplatu kupovnine, pa je roba ostala nenaplaćena. U sporu koji je povodom toga

nastao, prvostepeni sud je obvezao na isplatu kupovnine krca-
teljevog špeditera, a brođara je oslobodio.

Špediter se žali protiv presude, smatrajući da je brođar isključivo odgovoran. U potkrijepu svoga stajališta navodi on slijedeće razloge: u teretnici je tačno bilo navedeno komu se mora predati roba. Firma Davidson & Sons nije bila legitimirana na preuzimanje tereta, pa joj prema tome brođar nije smio ni predati teret. Ako je unatoč tome predao, postupio je grubom nepažnjom. Ukoliko je robu stvarno predao National Harbour Boards, ta firma je radila u brođarovo ime, i unatoč tome što je po zakonu obvezna i ovlaštena primiti teret. Brođar se morao prema skladištaru pobrinuti da roba bude predana legitimiranom imaću teretnice. U teretnici je zaista bila navedena klauzula na temelju koje brođar otklanja svoju odgovornost ako roba ne bude plaćeno, ali ona u ovom slučaju ne može doći do primjene. Brođar se, kaže tužitelj, na temelju te klauzule oslobađja odgovornosti samo onda ako preda robu zakonitom imaću teretnice ne tražeći od njega naplatu, a ne i ako ju preda neovlaštenoj osobi.

Apelacioni sud nije prihvatio ovo stajalište.

U ovom poslu početnu pogrešku učinio je špediter, koji je naveo kao primaoca osobu koja već 10 godina nije postojala. Roba je ipak došla u ruke pravoga primaoca. Teret kanadskom špediteru nije predao brođar nego lučki skladištar, koji je po zakonu obavezan vršiti poslove uskladištenja. Osim toga u teretnici je bila navedena klauzula koja je brođaru davala pravo da, po svom izboru, preda robu ispod čekrka ili na kojem drugom mjestu. Obzirom na ovo brođar je bio ovlašten predati teret lučkom skladištaru, i od toga časa rizik za robu prelazi na primaoca, a skladištar radi u njegovu ime i na njegov rizik. I klauzula kojom brođar otklanja svoju odgovornost za nenaplata tereta mora doći do primjene. Posao je u stvari normalno bio izvršen. Primaoc je robu primio, a u pogledu naplate kupovnine brođar nije mogao ništa poduzeti jer je robu u skladu s ugovorom o prijevozu bio već predao.

/DMF, 1964, str. 745/

B.J.